

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 „	Fél évre . . . 7. „
Negyed évre . . . 3 „	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 „	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 „ | Nyilttér sora . . . 15 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

Roma locuta est.

— Róma szólott. —

Arad, november 19.

—o— Egyik bécsi lap által közvetítve jutott el hozzánk annak hite, miként véli a római kuria Magyarország apostoli királyának netáni eltökélését — a polgári házasság behozatalát illetőleg — megakadályozni, fenyegetve magát a felséget apostoli jogainak elvesztésével és egyszersmind az ország lakosait egész a nagy egyházi átok alkalmazásával.

Nem tudjuk, mennyi esik érintett cikkből a római kuria rovására és mennyit vállal el annak tartalmából a nevezett bécsi lap a sajtó szakállára; egyet azonban tudunk, s ez az, hogy az érintett cikk logikája a bírálatot nem állja ki. Még pedig azért nem, mert a kötelező polgári házasság behozatala nem érinti a házasságot mint szentséget; az tisztán társadalmi oldalát veszi a házasságkötésnek, mint kölcsönös szerződésnek, és mintilyent utalja, ezt polgári hatóság körébe. Ebbe pedig a római kuriának beleszólása nincs.

Ügyeljen a római kuria arra, hogy a kath. egyház hívei vallásosságukból kifolyólag szükségét érezzék annak, hogy házasságuk mint szentség is megköttessék saját lelkészeik által; és csak ha az állam ennek ellenébe gördítene akadályokat, akkor emelje fel a kuria tiltakozó szavát.

Magától értetődik, hogy az ilyen egyházi szertartással is megköttött, házasság felbonthatósága felett az egyház van hivatva első sorban ítéletet mondani püspökei által és a polgári hatóság előtti felbontás csakis az egyházé után következhetik be; ellenben az egyházi szertartással nem kísért házasság fel- vagy fel nem bontása felett az állami közegek vannak hivatva teljes érvényű döntést gyakorolni.

Nem kicsinyeljük a házasság társadalmi jelentőségét; de ha az egyéni szabadságot, a vagyont, a becsületet, sőt magát az életet illető ügyekben — melyek ép oly szentek előttünk — megbízhatunk állami közegeinkben; mi csökkenhetné e bizalmakat a házasság kérdésében?

Állami fejlődésünk megbolygatásával: nemzetiségi izgatással fenyegetőzik a római Kuria? Jó! csak ne felejtse a közmondást, hogy „kiszéletvet, vihartarat.” Mi előbb magyaroknak születünk s csak aztán kereszteltek bennünket katolikusokká. Mi jó katolikusok, egyházunknak igaz érzelmű fiaik akarunk maradni, — épen azért mondjuk ki véleményünket nyíltan —; ha azonban

hazánkat a római kuria önző rövidlátása belső viszályoknak fogja kitenni, tudni fogjuk kötelességünket mint — magyarrak.

A polgári házasság behozatalát egyenesen a római kuriának a vegyes házassággal szemben elfoglalt merev, alkat nem ismerő magatartása kényszeríti reánk, midőn a vallás-egyenlőség magasztos elve megvalósításának útján legyőzhetetlen akadályokat gördít a magyar társadalom elé, megbénítván törvényhozásunknak és a római kuriával szembe ultra-loyalis államférfainknak legjobb akaratu munkálkodását.

Vád nem illet tehát minket, az s i a i fél v a d a k a t, mint a római kuriának tulajdonított bécsi kijelentés bennünket titulál —; ám, ha a magyar képviselőház és felséges apostoli királyunk — kin rajongó szeretettel csüng a magyar nemzet — mint a magyar törvényhozás két factora a közelgő polgári házasságot napirendre tűzni és törvénybe iktatni jónak látják, akkor mi tanácsot nem Rómától kérünk, hanem attól a félvad magyar szívtől, mely a római kuria tanácsosaival megígolja értetni, — ha kell — hogy a magyar király apostoli jogaiszentek és azokat semmiféle panszlav agitatók érdekében megbénítanisholmi politikai kalandokra eszközül felhasználnimég a római pápának sem szabad!

Fentebbi cikket közéletünk egy sokoldalulag képzett, mind a mellett bu z g ó k a t h o l i k u s tagjától vettük s közöltük azt változtatás nélkül, mert egészben híven tükrözi vissza a hangulatot, mely Magyarországon — még a leghitbugóbb katolikus körökben is — uralkodik a szentszéknek Magyarország belágoiba való illetéktelen és elenséges beavatkozása folytán.

Azt a nézetét azonban a cikkíró urnak, hogy az utólag egyházi áldással is ellátott házasság föl- vagy fő: nem bonthatósága fölött első sorban a katolikus egyházi hatóság legyen illetékes dönteni és csak az egyháziilag approbált szétválasztás megtörténte után kerülhessen az ügy a világi igazságszolgáltatás elé: megjegyzés nélkül nem hagyhatjuk. Ugyanis, ha ezen jog a katolikus egyháznak megadatnék, akkor a vallás-egyenlőség elvénél fogva a többi felekezet is joggal követelné azt magának; s mivel föltehető, hogy a polgári hatóság által egybeadott házasságok kevés kivétellel mindnyájan ki fogják kérni saját egyházuk áldását is: ilyenformán semmissé tétetnék éppen azon főczél, melynek a kötelező polgári házasság is csak egyik eszköze, föltétele t. i., hogy általános, egységes állami judikatura hozassék be bármely felekezethez tartozó hívek házasságkötéseire nézve, nyilvánvaló lévén, hogy így a világi törvénykezés hatásköre alatt csupán azon házasságkötések maradnának, melyeket saját egyházuk egy vagy más okból megáldani vonakodnának; szóval lényegileg oda jutnánk, a mit Ausztriában ugy neveznek, hogy „Noth-cziviléhe.” De hát ezt az expedienst különben sem követelheti a kath. egyház, mert ma is köttetnek a többi felekezetek kebelében oly házasságok, melyek a katolikus kanonok szerint törvénytelenek, a világi hatóságok pedig törvényesnek ismerik el; p. o. a világi jurisdikezió által elválasztott felek egyik-másikának vegyes házasság útján kötött újabb frigye.

De hát ez a részletekhez tartozik, s korai volna ma még arról tárgyalni, hogy a kötelező polgári házasság mily körülmények s föltételek között lesz saját speciális társadalmi és felekezeti viszonyainkba beilleszthető. (S z e r k.)

De hát ez a részletekhez tartozik, s korai volna ma még arról tárgyalni, hogy a kötelező polgári házasság mily körülmények s föltételek között lesz saját speciális társadalmi és felekezeti viszonyainkba beilleszthető. (S z e r k.)

Belföld.

A ház ülése.

A képviselőház f. hó 21-én, hétfőn déli 12 órakor ülést tart.

A belügyminiszeri államtitkár.

Andrássy Gyula gróf — mint értesültünk — elfogadta a neki felajánlott belügyminiszeri államtitkári állást, s melyhez sokan gratuláltak neki a szabadelvű körben. Andrássy gróf kinevezetése után, mint képviselő, újválasztásnak fogja magát alávetni a főváros terézvárosi választókerületében.

Az indemnitás

Az indemnítási törvényjavaslat fölötti vitája a képviselőháznak igen rövid lesz s alkalmasint egy ülésben véget is fog érni. Az ellenzéki pártok vezető egyéniségei ugyanis, mint értesültünk, új kabinettel szemben, mindjárt annak hivatalba lépéskor, nem tartanak indokolhatónak az indemnítási javaslat alkalmából hosszabb vita provokálását, különben is a költségvetésnek nyomban következő tárgyalása bőséges alkalmat nyújtván a politikai kérdések fölötti részletesebb tanácskozásra. Az indemnítási vita előreláthatólag csakis a pártok vezéreinek rövid nyilatkozataiból fog állani.

Főispánok lemondása.

A Bud. Corr. írja: Miként a belügyminiszerium vezetésében történő minden személyi változás alkalmával, ugy ezen alkalommal is a főispánok, a kik politikai állást foglalnak el, rendelkezésére bocsátják állásaikat az új miniszternek. Így áll tehát a dolog Zichy gróf főispánnal is, kinek lemondását jelentik Pozsonyból. A minisztertől függ azután az, vajjon intéz-e felhívást újból minden főispánhoz, hogy állásában továbbra is megmaradjon.

A pápa és Magyarország.

A pápai „Moniteur do Rome” azt írja, hogy egészen mindegy, vajjon Szapáry gr. vagy Wekerle-e a magyar miniszterelnök, ha a szabadelvűpárt fenntartja harcias terveit az egyház ellen. De gondolják meg a magyarok, hogy „kulturharczezal” bensőleg gyöngítik magukat és kifelé megrendítik állásukat.

Aradváros vízvezetéke.

— A közegészségügyi bizottság jelentése. —

Arad, november 19.

Vízvezetésünk és csatornázásunk ügyében Arad szabad kir. város közegészségügyi bizottsága legközelebbi üléséből a következő javaslatot fogja a tanács elé terjeszteni.

„Élénk emlékezetében ama nyomasztó ér-
zületnek, melylyel a múlt hó utolsó napján hoz-
zánk is beköszöntött ázsiai kolera általában és
köztünk is, a közegészség hivatott őreinél
találkozott s melynek behatása alatt ezen bi-
zottság rögtön járványbizottsággá alakult,
most, midőn a vész egyelőre csak egy ember-
élet veszteségével elvonultnak látszik, nem
mulaszthatja el a közegészségügyi bizottság
értékesíteni a tapasztalást, reámutatni a meg-
győződésre, hogy a talaj és légfejtőzés eltá-
volítása a lakások környékéről s a város terü-
letéről, a szennyezett ivóvíz eltávolítása azon
tényezők, melyek a kolerát épen úgy, mint
sok más járványos és ragályos kórformát, meg-
gátolni hivatvák; azt enyhíteni s megszüntet-
ni képesek.

Szemből a mindennapi észleléssel, hogy
a ragályos, járványos betegségekkel örökös
küzelemben élünk s az időközönként fenye-
gető népjárványok alkalmából lakostársaink
életéért remegünk, valóban nincs hangzatos
szavakra szükségünk, nem kell sötétebb szí-
nekkel ecetelni bárki előtt is, annálkevésbé
pedig a t. tanács előtt: miszerint nem szabad
tétlenül nézni, tovasiklani hagyni az időt és
alkalmat, mely még viszonyaink javítására
rendelkezésünkre áll.

Nem zárkozunk el az örvendeztető té-
nyek előtt, sőt őszinte elismeréssel vagyunk
az iránt, hogy évenként újabb közegészségi s
közjóléti intézményekkel gyarapodtunk s kész-
séggel jelentjük ki, hogy ezek körül a t. ta-
nácsot, mint kezdeményezőt, vagy az átérzett
üdvös czélszatok létesítőt, az oroszlanrész
méltán megilleti.

Reámutatunk e részben városunk mond-
hatatlanul javult helyzetére a közlekedés te-
rén, a köztisztaság, a világítás emelkedése
körüli, az építkezések mind czélszerűbb ala-
kulásánál s a befásítás eszközlésénél. Ezek kö-
zött az egészségügyet is szolgáló szervezke-
dések között kimagaslik legujabban az új köz-
vágóhid. Mindezen és egyéb intézkedések na-
pirenden vannak és primitív ódságok eltör-
lésére segédkezet nyújtanak.

Ha tehát mindezt tudva és elismerve,
hogy nem a t. tanácsban mult, sőt mindig a
tanácsban birtuk a közegészségügyi intézmé-
nyek hathatós támogatását, mégis szavunkat

emeljük egy intézmény érdekében, mely min-
den közegészségi berendezés koronája, csak
önmagunk iránt vagyunk következetesek.

Evek sora óta foglalkozunk ugyanis, sőt
közel egy évtizede, mióta indokolt előterjesz-
téseket teszünk a csatornázás és vízvezeték
kérdésében. Czáfolyhatlan adatokkal van meg-
világítva egy város életében ennek főfontos-
sága, példákkal van bőven illusztrálva a ha-
szon, mely ezen intézmény által a népjólét,
a népegészség tekintetében mindnyájunkra há-
ramlik.

Ez okból kifolyólag s ezen előterjeszté-
sünk bekezdésében vázolt mozzanatok ösz-
tönző benyomása alatt fordulunk a t. tanács-
hoz ama kérésünkkel, hogy a vízvezeték
és csatornázás kérdésének
megoldását ezután is legmagasztosabb
feladatának tekintse, égető sürgősség
ét ismerve, továbbra is erős kezekkel tartsa
létesítése fonalát s leküzdv a még jelentkező
nehézségeket, ezen örökké áldásos ügyet dia-
dalra vezérelje!

A hercegprimás pásztor- levele.

— november 19.

Az a férfi, ki magának a „Pax“ ma-
gasztos jelszót választá, legutóbbi pásztor-
levelében, melyet XIII. Leo pápa püspöki
jubileuma alkalmából bocsátott ki, a leg-
hevesebb támadásokkal fordul Olaszország
ellen.

Nem ismerjük a hercegprimás pásztorle-
velének teljes szövegét. — írja a „P. H.“ —
Majdnem azt kell hinnünk, hogy szándékosan
nem kölcsönöztek neki nagyobb nyilvánosságot.
Csak egy töredék e jelent meg egyik bu-
dapesti lap hasábjain. De ez a rész is teljesen
elegendő annak megértésére, miért kelt Ma-
gyarország első főpapjának nyilatkozata ki-
nos megütő közést az olasz kor-
mánykörökben. A hercegprimás, a
mennyre pásztorlevele e töredékéből látjuk,
a pápa számára való péterfillérek gyűjtésére az-
al vél hathatósabban lelkesíteni, hogy a szent
atya helyzetét a valóságnál sokkal sötétebbnek
tünteti föl, a mi közben igen élesen nyilatko-
zik Olaszországról.

Rómába azonban eljutott Vaszarynak e
harcias ultramontanizmustól diktált levele. A
mily meglepéssel olvasták a Vatikánban,
mely a hercegprimásban készséges eszközt
vél látni a magyar kormány és a közvéle-
mény ellen indítandó hadjárat vezetésére, ép
oly fölháborodást és csodálkozást keltett a
Quirinálban.

„E csodálkozás — írja a római „Tribuna“
— annál jogosultabb, mert ezuttal egy
nemzeti érzelmeiktől áthatott
klerus feje adja a jelszót. Ettől eltekint-
ve, töltötte figyelemre méltó, hogy egy Olasz-

országgal szoros szövetkezett állam nem ta-
lálja jónak megfékezni egy tulbuzgó
papszanvedélyét. Azt kérdjük, vaj-
jon Bruck ur (monarchiánk római követ-
je) nem-e sietett volna erélyesen föllépni, ha pé-
dál a velencei patriarcha „rablóállamnak“
nevezte volna Ausztria-Magyarországot? Nem
érkezett-e el már az ideje, hogy Ausztria-Ma-
gyarország kormánya foglalkozzék a durva
gyűlölet azon kitöréseivel, mely-
nek Olaszország újra czéltáblája lett? Nem
egy fanatikus balgaságról van
itt szó, hanem oly személyek részéről kiin-
duló inzultusokról, a kik méltóságukat és tisz-
tükét államuknak köszönik, a melynek legfőbb
intéző köreivel szoros érintkezésben kell ál-
laniok.

Az olasz kormányhoz közel álló római
lapnak ezen ingerült hangja élénken bizonyít-
ja, hogy Vaszary hercegprimás a „Pax“
jelszava alatt serényen hordja a hasábot az
egyenetlenség és viszály tüzeinek szításához.
Pásztorlevelének előreláthatólag más követ-
kezményei is lesznek még, mint a „Tribu-
na“-nak naragos fölfortyanása.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órákor 767,6 mm., délután 3
órákor 767,4 „ Hőmérséklet reggel 7 órákor C° — 8,0, dél-
után 2 órákor C° + 0,1. Szél iránya és ereje: reggel 7
órákor N. 3, délután 2 órákor N. 1. Felhőzet: reggel bo-
rult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött
táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 20. —

Borus.
Ködös.
Éjjeli fagy.
Hőemelkedés.
Keleten csapadék.

As

„ARADI KOZLONY“

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házzhoz hordva:	szetküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb
díjak az „ARADI KOZLONY“ kiadóhivatalának külden-
dők, ugyszinté ide utalando minden oly ügy, mely a lap
anyagi részét illeti.

Matatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve
küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság“.

HIREK.

November 20. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Valéria.
— Protestáns naptár: Emilia. — Görög-keleti naptár (no-
vember 8.): Mihály főangyal. — A nap két 7 óra 15 perc-
kor, nyugszik 4 óra 17 perczkor.

November 21. Hétfő. Róm. kath. naptár: Boldogass-

TÁRCZA

— November 20. —

Káprázat.

Fehér ágyon nyugszol némán,
Arczod olyan sápadt,
Hideg kezed mereven tart
Egy liliomszálat.

A liliom úgy mosolyog,
Anyád úgy sir, — térdel;
Áztatja a hideg kezét
Két szemé könnyével.

Hej! ha az a virág tudná,
Mi vitt téged sirba,
Elhalna a mosolygása,
S úgy szokogna — sirna — — —

Hrabovszky Lajos.

Megtette kötelességét.

A beteg szobaajtaja kinyitott. Egy fiatal,
elegáns hölgy jelent meg a küszöbön s egy-
idejűleg meleg vanília-illat terjedt el a szo-
bában.

— Elmegy? kérdé halkán az öreg ur.

Hossza keztyűinek begombolásával fog-
lakozott.

— Mily tragikusan kérdezt ezt ismét, apa,
— csak nem ülhetek örökké otthon, főleg mi-
kor az ember otthona ilyen. mint ez a mienk,
— és tekintete végig siklott az orvosságos
üvegek légióján! a beteg ágyán... Hogy te
ezt nem tudod belátni...

Az öreg hallgatott.

— Tehát Isten veled, papa — este előtt
nem jöhetek vissza, ha kell valami, csöngess,
Lizi a konyhában van.

Kisuhant. Az öreg tekintete egy darabig
az ajtóra szegeződött, melyen eltűnt volt. Estig
még sok idő volt. Sok, sok óra, nehéz óra.
Aztán egy pillanatra megint meglátja, csak
hogy épen jó éjt kíván és ha jó kedve van,
talán megsimítja homlokát is puha kacsóival...
de ezt csak ritkán teszi, nagyon ritkán. Mert
leányának sohse volt jókedve itthon, kivéve,
ha látogatói voltak. Ezek a látogatók egy-egy
futólagos kérdést intéztek hogyléte felől s
egyesek, a kik ismerték, még üdvözölték is,
még látni is szerették volna, de a leány ügye-
sen távol tartá ezeket is. — Alszik szegény,
nyugalomra van szüksége — és lemondtak a
látogatásról.

Ha nem jött látogató, csak a lánya lé-
péseit hallotta a másik szobában, nagy ritkán,
ha bejött hozzá egy perczre, de csak azért,
hogy valamit kivigyen a szobából, ilyenkor
jutott neki is egy pillanat, egy tekintet. Oly-

kor megkísérté, hogy feltartóztatja néhány
szóval, kérdéssel. Olyan hidegen felelt, guyo-
san. De apa, milyen komikus kérdéseid van-
nak? És vállvonogatva távozott. Ilyenkor úgy
fájt neki valami. De istenem, mit is kíván-
hatna? Nincs elég jó dolga? Azelőtt a kis
boltocskájában kellett napestig fáradni, tö-
rödni, fagyoskodni — most gondolatlanul él,
mert a pénz, a mit fia, Károly, küld neki,
nemcsak az ápolásra elég, de még leánya
toilettejeire is telik belőle. Nincs-e meg min-
dene, a mire egy ilyen öreg embernek szük-
sége van? Külön szobája, a hol zavartalanul
ülhet egész napon át. Nem éhezett, az orvos
rendesen járt hozzá, bár nem használt éppen
semmit.

Hogy ez a leány órahosszat üljön mel-
lette és szórakoztassa, csak nem kívánhatja?
Nem is tudna miről beszélgetni vele. Az a
lány igen jó nevelésben részesült a nagynén-
jénél, igen művelt. De hát ezek az öregek
olyan intők. A helyett, hogy halával viseltet-
nének, siránkoznak. Majd meglátja, hogy mi
lesz, ha egyszer nem lesz mellette a leány.
Mert megtörténhetik. Csak Önön nyilatkoza-
tától függ, a mi pedig naponta várható. Férj-
hez megy! Akkor nem viheti magával. De mi
is lesz vele? Mert Önön arisztokratikus termé-
szet, nem tudná megtűrni az öregot háznál.
Kórházba adják? Ez nehezen megy, bár ebben

szony bemutatása. — Protestáns naptár: Boldogasszony bemutatása. — Görög-keleti naptár (november 9.): Onczifor. — A nap két 7 óra 16 perczkor, nyugszik 4 óra 16 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

November 21. A fogyasztási adók megváltása ügyében újabb tárgyalás délelőtt 9 órakor a városházán.

November 27. Az aradi kaszinó-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

December 1. Az aradi színházra hirdetett pályázatok benyújtásának határnapja.

December 12. Dohánybeváltás Aradon február 16-ig.

December 18. A kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választása a városházán.

— **Az „Aradi Nyomdatársaság“** feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a *vasárnapi munkaszünetből* kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni *Varga Józsefnél*, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (*főut 6. szám, Ottrubay-ház*).

— **A hivatalos lapból.** A király *Biró Pál* miniszteri tanácsosi címmel felruházott honvédelmi miniszteriumi osztálytanácsosnak, ügybuzgó szolgálatai elismerésül, a harmad osztályú vaskorona-rendet adományozta.

— **Királyné névnapja.** Ő Felsége, a királyné névnapja alkalmából ünnepi diszt öltött a város. A középületekről, s számos magán házról is nemzetiszínű zászlók hirdették a nemzet ünnepét, s a szeretetet, mit városunk lakossága a legalkotmányosabb magyar király felséges neje, hazánknak védangyala iránt érez. A tegnapi nap délelőttjén 10 órakor nagy ünnepi zenés mise tartatott, melyen *Jánosy Demjén dr.*, minorita rendfőnök czelebrált fényes segédlettel. A misén megjelentek a megyei és városi hatóságok és tanintézetek képviselői, s közéletünk szereplő egyénei.

— **Elhalasztott ülés.** Arad város közegészségügyi bizottságának tegnapi jelzett ülése elmaradt, miután a bizottság az új vágóhid átvételével volt elfoglalva. Az ülés, s az arra kitűzött vízvezetékre vonatkozó indítvány tárgyalása f. hó 25-én tartatik meg.

— **Az új miniszterelnök üdvözlése.** *Wekerle Sándor dr.* pénzügyminiszternek miniszterelnökké kinevezetése alkalmából új korszak nyílik meg Magyarországon. Ezt az új korszakot majd csak évtizedek múltán, a jövő század magyarjai látják a maga valódi nevezetességében, a mikor emlegetni fogják az időpontot, melyben Magyarországnak először volt polgári származású miniszterelnöke. A teljes jogegyenlőség politikai és társadalmi tökéletes megvalósulásának kezdete ez, melyet az egész liberális Magyarország örömmel üdvözöl. Budapest polgárai impozáns módon akarnak kifejezést adni a polgárminiszterelnök

székfoglalásakor e politikai és társadalmi nagy esemény hatása alatt érzett örömmek, illő, hogy a vidék is visszhangot adjon. A nagyobb vidéki városok, melyeknek társadalmi első sorban van hivatva magáénak is mondani e vívmányt, különös fontosságú üdvözléssel tisztelegnek az új kormányelnöknek. A r a d város polgárai, a magyar polgári társadalom legerőteljesebb kifejezői is mozgalmat akarnak indítani, hogy r e n d k i v ü l i v á r o s i k ö z g y ü l é s hivassék össze, melyen *Wekerle Sándor dr.* kormányelnököt *Arad sz.* királyi p o l g á r s á g a is táviratilag üdvözölje. Rendkívüli városi közgyűlés összehívását e rendkívüli fontosságú körülmény mintegy kötelességévé teszi Arad polgárságának, mert hiszen kormányválság esetén az új kormány üvözlése a nélkül is beszokott következni a legközelebbi közgyűlésen. Tisztelje meg a polgári társadalom a polgári egyenlőség diadalát azzal, hogy az említett üdvözlés végett még e hó folyamán tartson rendkívüli közgyűlést.

— **Határnap az italdó tárgyalására.** Pénteki számunkban említettük hogy a pénzügyminiszter nem fogadta el Aradváros azon ajánlatát, mellyel az ital, italmérséi és fogyasztási adók megváltásáért 202,500 frtot ígért, hanem a 264,000 frtban meghatározott kikiáltási árat 220,000 frtra hajlandónak nyilatkozott leszállítani. A miniszter ezen elhatározása újabb tárgyalást tett szükségessé, mely a mi értesülésünk szerint n o v e m b e r h ó 21-én délelőtt 9 órakor folyik le a városháza tanácstermében.

— **Megszűnt a kolera.** A fekete rém, a kolera is kezd már abbahagyni, s tekintettel a téli időre, elvonul más, melegebb vidékre. *Uj-Pánátón* sem követelt magának már napok óta sem újabb beteget, sem áldozatot, sőt azok is, kiket a kórágóba döntött, a javulás útján vannak. A hatóság és az orvosok azonban nem hisznek a járvány csalogatásainak, s a legszigorubban fölügyelnek az óvintézkedések betartására, most igaznak tartják azt a közmondást: „Jobb félni, mint megijedni!“ A lakosok, látva a dolgok ilyen fordulatát, teljesen megnyugszanak a hatóság intézkedéseiben, mert belátják, hogy az csakis javukra van, holott eddig bizonyos tartózkodással, sőt nyugtalankodással fogadták az óvintézkedéseket. Méltánylás illeti ezért derék főszolgabíránkat, *Ortutay Gyulát*, s a járási főorvost, *Istítóris István drt.*, kik a falu rendezetlen viszonyai, s a lakosság vonakodása dacára is ily szép eredményt tudtak felmutatni.

— **A járványos betegségek Aradon e héten** már nem jelentkeztek oly nagy mérvben,

mint az azelőttiekben. A difteritisz előfordult 9 esettel, melyből 2 végződött halállal, s mely nagyobbára az 5—6 év közötti gyermekeket támadta meg; a vörheny 3 esettel; tifusz és kanyaró 1—1 esettel. Így e tekintetben is javulás állott be.

— **Az új vágóhid.** Aradváros új vágóhidja december hó elsején a vágóhídi jégvermek kivételével átadatik a közhasználatnak. A vágóhid 600 köbméter évi jégszükségletének termelésére a régi holtmaros meder fog kímélyítettetni és az élővizcsatornával összeköttetésbe hozatni.

— **Az aradi vashidakról.** Az ujaradi vashíd építése ismét napirendre kerül. Mint értesülünk, egy k o n z o r c z i u m van alakulóban, mely hajlandó volna az Arad és Ujarad között a kormány által tervbe vett vashídat felépíteni, mi végett a konzorcium tagjai már érintkezésbe tettek magukat a pénzügyminiszterrel.

— **Mikor lesz kész a laktanya.** A honvédelmi miniszter leiratilag tudomásul vette Aradváros tanácsának abbéli jelentését, hogy a Kossuth-utcai honvédlaktanya kibővítési munkálatai jövő évi n o v e m b e r elsejére teljes befejezést nyernek.

— **Itt a tél.** Ha azt mondanók, hogy nincs itt, meghazudtolna a — hideg, meghazudtolna Weisz bácsi, kinek zálogházában rég óta volt olyan sürgés-forgás, mint éppen a napokban. Egyenkint vándoroltak telelőre az őszi kabátok, s jöttek ki a prémes és prémtelen bundák, melyeknek nyáron volt foglalkozásuk az üzletben. A korzó is egészen más képet öltött. A délelőtti sétákon már eddig is fel-felvillant egy-egy sapka a kalapok tarkabarkasága közül, de most már teljesen átvette dominiumát a sapka, muff és boa, mely a legbájosabb nyakak körül fonódva, incselkedik az erős északi széllel. *Tedeschi Viki* pedig, minden korcsolyázók atyja, már bevoatta a ladikokat a városligeti tórol, s megelégedetten döngöli kezeit. Hogyne, mikor nagyszerű téli szezonra van kilátása, mikor az idő közeli jeget mutat. A riporterek is epedve várják ezt az időt, mert legkedvesebb foglalkozásuk közé tartozik Arad bájos hőlgyeinek névsorát összeírni, kik a sportot kedvelik. Ha minden riport ilyen terhes volna!

— **A villamos flakker versenytársa.** Az aradi polgármester előtt *Milos Lajos radnai* gépész olyan kocsit mutatott be, amely a benne rejlő gépezet erejével hihetetlen gyorsan megy s egyetlen ember játszva, minden nagyobb erőfeszítés nélkül mozgásba hozhatja. Az aradi vaggongyár megvizsgálta a kocsit és most alkudozásban van a feltalálóval. Hogy e hirtől mi igaz és mi nem, feleljen érte a „M a g y a r H i r l a p“, melyt azt tegnapi számában ujságolja.

— **Adófizetők figyelmébe.** Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv-cz. 39 §-a értelmében a f. évi 4-ik adórészlet esedékességének határideje lejárt, az adózók

a tekintetben éppen nem osztá az emberek elfajult nézetét. S *Károly* sem engedi. Legjobb lesz, ha marad, a hol van. *Lizi* már egész be van gyakorolva az ápolásba, főzésbe. Olykor meglátogatná ő is apját, — tudja a kötelességet. Es gondosan öltözködött és távozott, ma úgy, mint tegnap, mint minden nap.

Ha a leány eltávozott, csöndes lett minden az öreg körül. Az a cseléd nem nézett volna fel. Egyáltalában csak reggelente jött be, hogy takarítson, akkor is végzett minél előbb és távozott szó nélkül. Délben is így történt, oda állítá az ételt az asztalra és ment. Arra való a csengettyű, hogy csöngessen, ha kell neki valami. De nem csöngött. Félt pedig az öreg a cseléd durvász arcától, s a leányától, a ki rárivallt: — „de atyám már megint! Mi lett tégedet ma?“ S ha a leánya nem volt itthon, hiába is csengetett volna.

Milyen más volt az ő fia, *Károly*, csupa gyöngédség, szeretet... De messze, messze van. Nehezen, fáradsággal vont elő valamit párnája alól... *Károly* utolsó levele volt... megcsókolta... tavaszra itt lesznek, egész családjával. Tavaszra... az orvos ugyan parancsolta, hogy vigyázzon magára, szivbaja télen mindig fenyegetőbb mérveket öltött, a hoszu éjeket álmatlanul kinlódta végig.

A tél, az az ő réme — de tavaszig élnie kell. Es vissza tette ismét a levelet a párna alá.

Csak négy óra volt még — és mennyi idő még estig! Az ujság után nyult, mely mellette hevert, de olyan gyenge volt, nem tudta tartani. Kezei lehanyatlottak a takaróra és lehunyta szemeit. Felesége, a kedves, drága asszony, a *Mártha*, mily szépen tudott neki fölolvadni. Pedig cselédet se tartott, mindent ő végzett és még arra is ráért, hogy vele legyen, neki felolvasson...

Hogy meg kellett halnia annak, a ki őt annyira szerette, ápolta.

Látja a koporsóban kiterítve... emberek tolonganak a szomszéd szobába... becsukták az ajtót, de áthallatszott a kalapács nehéz ütése... a koporsót szegezték... majd kocsik zörgése az utcán... megállanak a ház előtt... egyik a másik után... folytonos zugás... aztán egy pillanatra csönd, nehéz, mély csönd.

— *Mártha!*

Hallja az iszonyu kiáltást, mely melléből elő tör. Holthaltványan, reszketve ül fel ágyában.

— **Az Istenért, mi volt?** Kezét szivére nyomja... igen, igen... mint a kalapács, úgy zakatol, ver odabent, rendetlenül, összevissza... a füle zug...

Hol az orvosság? Hol!

Ujjai görcsösen keresgélnek az asztalon... de semmit sem találnak, csak a poharat döntik fel... a csengettyű... és sötétedni kezd előtte...

Mikor a leány haza jött, már rég este lett. Büszke öntudat tükröződött le arczáról! Végre nyilatkozott! Elmondja apjának meg ma? Eh! talán nem is örülne neki! Alig ismerte Ödönt, csak névből. Valószínűleg arra fog csak gondolni, hogy elmege tőle és arczokat kell látnia...

— Jó estét, apa!

Semmi felelet. Természetesen daczol, orrol, a miért oly sokáig magára maradt.

— Jó estét, apa!

Jó kedve volt, azért kérdezte másodszer is. Gyertyát gyújtott és föléje hajolt... hideg vott... maga elé nézett mereven...

— Atyám, atyám, atyám! Es összerogyott az ágy előtt.

Ar öreg néma maradt.

Tudta kötelességét a halott iránt, megvárta a gyász leteltét s csak egy év mulva ment Ödönhöz.

ezennel hirdményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régebbi ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, visszabályozási költség, hadmentességi díj és ut-adó tartozásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régebbi díj- és adótartozásait azonnal, a f. évi 4-ik adórészlet pedig december hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek dacára az adó- és hadmentességi díj hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adni. Aradon 1892. évi november hó 15-én. A városi tanács.

— **Köszönet.** Az aradi dalegylet pénztárának R é t h y Lipót ur 20 frtot ajándékozott azon alkalomból, hogy őt — mint az egylet pártoló tagját — névnapján szerenáddal tisztelte meg. Ezen nagylelkű adományért köszönetét nyilvánítja az aradi dalegylet nevében: R a v a s z Imre elnök, S z t r i b e r n y János pénztárnok.

— **Kamarai tagválasztások.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara beltágjainak választása december hó 18-án fog a városháza földszinti kistermében megejtetni. Választandó lesz úgy a kereskedők, mint az iparosok részéről 16—16 rendes és 8—8 póttag. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a kamara választmányának felterjesztésére a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy szavazati jogukat a kamara kötelékébe tartozó nők is akár személyesen, akár megbízott által gyakorolhassák.

— **Felhívás.** Hogy azon kellemes helyzetben legyünk, a számos izr. szegényeket, gyámoltalan özvegyek és elhagyatott árvákat, kik a jótékony-egylet részvételére és gondoskodására utalva vannak, mint eddig, úgy a jelen télen is tűzifával segélyezhetni és az izr. fiúiskola szegénysorsu tanulóit téli ruhákkal és lábbelivel elláthatni, azon alázatos kérelemmel fordulunk a tisztelt egyleti tagok és egyéb nemesszivü emberbarátokhoz, kik jótékony-érzetüket már számos alkalommal fényesen bebizonyították és segédkezüket a szegények és szerencsétlenektől soha meg nem vonták: miszerint az egyletnek tűzifát természetben, vagy tűzifa és szegény sorsu tanulóknak szánt téli ruhák és lábbelik beszerzésére fordítandó készpénzt adományozni és az illető adományokat az alulirt egyleti elnöknek átadni sziveskednek. Egyletünknek jel-szava a profétának eme mondata: „Vessetek jótékonyt és kegyelmet fogtok aratni.“ És az isten kegyelmében fognak részesülni mindazon nemesszivü emberbarátok, kik ezen felhívásnak engedve, könyöradományokat tesznek az emberszeretet szent oltárára. Az aradi izr. jótékony egylet 1892. évi október hó 26-án tartott választmányi üléséből: R o s e n b e r g Lipót, t i t k á r. L u s t i g Adolf elnök.

— **A megfédett esperes.** Emlékeznek még olvasóink, hogy a tavasszal Stojadinovits fehértemplomi esperes-plébános N i a m e s s y Mihály fehértemplomi kir. közjegyző fiának megtiltotta, hogy a gör. kel. szerb temetőben magyar gyász-beszédet tartson egyik iskolatársa felett. A felháborító esetről a fehértemplomi főgimnázium igazgatója annak idején jelentést tett a közoktatásügyi miniszternek. Mint értesülünk, a miniszter most értesítette az igazgatót, hogy megkereste a verseczi gör. kel. püspököt: fejezze ki rósszalását az esperes eljárása felett és utasítsa őt, hogy a jövőben tartózkodjék ily botrányok előidézésétől, melyek megzavarják a nemzetiségek közti békés egyetértést.

— **Utazó hullarészecskék.** A kis B a r n a János morfummérgezés folytán elhalt fiúcska hullájának törvényszéki boncolása — mint már jeleztük — megejtett és a hulladarabok

felküldettek Budapestre az országos központi vegykeresleti állomásnak.

— **Hadkötelesek figyelme.** A honvédelmi miniszter az összes törvényhatóságokhoz rendeletet intézett a sorozási előmunkálatok tárgyában. A jövő évi sorozás márczius 1-én kezdődik s azon ama hadkötelesek tartoznak megjelenni, a kik 1870., 1871., vagy 1872-ben születtek. E hadköteleseknek november végeig kell jelentkezni a katonai ügyosztályban, vagy az illető hatóságnál az összeírási lajstromba való fölvetel végett.

— **Földijas telefon.** A kereskedelmi miniszter megejtette, hogy az aradi kerületi betegsegélyző pénztár helyisége és főorvosának lakása között létesítendő telefon földijas legyen.

— **Gyilkosság.** Borzasztó gyilkosság hírével veszszük a Krassó-Szörény megyebeli Linkovicza községből. F i á t h Demeter ottani lakost ugyanis tegnap reggel széthasított fővel és összeszurkált mellel találták lakásán. A szoba padozata tele volt az áldozat vérével. A gyilkosságot a tettes bosszúból követte el, mert a lakásból mi sem hiányzott és a fiókok is teljesen sértetlen állapotban voltak. A gyilkosságról azonnal értesítették a csendőrséget és a községben megjelent csendőrök a tettest csakhamar kipuholták és le is tartóztatták. L a p a d a t Csörtánnak hívják az embertelen gyilkost. Fiáth holttestét a kiküldött bizottság tegnap akarta felboncolni, de a rokonság ellenszegülése folytán a bizottság ezt csak délután teljesíthette, midőn karhatalom igénybe vétele mellett boncolták fel a holttestet. A hatóságnak ellenszegülő rokonok ellen a feljelentést megtették.

— **Utazó bizottság.** Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága részéről a radnai főpénztár megalakítására W a l d e r Gyula igazgató, L e i t n e r Ernő dr. pénztári főorvos és G r e e n Nándor iparhatósági biztos ma reggel Radnára utaznak.

— **A hordárharcz vége.** Említettük, hogy K r i z s á n István aradi hordár borközi állapotban a vasutnál összekülböztött S z e g e d i Ferencz nevű társával, a kit nemcsak hogy istentelenül összekutyateremtettézt, hanem még végig is vertegy keze ügyébe akadt ruddal. K r i z s á n t ezért a dolgaért 24 órai kényszer ülésezésre és 5 frt pénzbüntetésre ítélte a kihágási bíró, kinek ítéletét tegnap a tanács is helybenhagyta.

— **Fényes új kávéház nyílt meg Aradon** a Neuman-palotában, W e y e r „Hungária“ kávéháza, mely pazar fényűzéssel van berendezve s minden kényelmet megad, mit egy kávéháztól várni lehet. A fényes új kávéház már tegnap zsufolásig tömve volt vendégekkel. A tulajdonosnak lapunk mai számában található hirdetésére e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Szerencsétlenség a gyakorlótéren** czimen közöltük lapunkban, hogy a nagyváradai oktató gyakorlatok alkalmával a vaktöltés helyett éles töltést tett valaki fegyverébe s ezt kilöve, egy honvédtisztet és két közös hadseregbeli bakát megsebesített. Mint nagyváradai levelezőnk írja, a megtartott vizsgálat felderítette, hogy a szerencsétlenséget nem a véletlen, hanem egy oláh honvédnek példátlan butasága idézte elő. A vizsgálatnál ugyanis P a p p György oláh póttartalékos, a ki a tettet elkövette, egész bárgyun bevallotta, hogy tudva lött éles töltéssel. Vaktöltése — ugymond — elfogyott, de mert m u s z á j volt lőnie, hát a vaktöltés hiányában a nála levő éles töltéseket tette a puskába. Bevallotta azt is, hogy készakarva nem lött a századosnak célpontul kitűzött lovára, mert sajnálta volna agyonlőni a szép állatot. Cél nélkül sütötte el tehát puskáját s így lötte meg S z a b ó honvédhadnagyot és a két közöshadseregbeli bakát. Pappnak bárgyúsága és ügyetlensége tökéletesen kizárja azt a föltevést, mintha merényletet akart volna valaki ellen elkövetni.

— **Blicczelő vendég.** D a n c s i k Gyula néhai csendőr lumpolt a Schreiner-féle korcsmában. Mikor a korcsmárosné látta, hogy nyakig szitta magát a hámozott szőlővel, felhívta a czech kifizetésére. Dancsikot ez a dollog felett dühbe hozta s csunyán leszidta a korcsmárosné, a miért aztán az elősiető korcsmáros ki tette a szűrét. A szűrőben D a n c s i k is benne volt s úgy ordított ki belőle, mint egy sakál. Elősietett egy rendőr, be akarta kisélni, felpofozta. Végre két rendőrnök sikerült a jó madarat kaliczkába

tenni. A kihágási bíró a tökrészségében garázdálkodót 10 frtra ítélte. Sokallotta. Felebezt a tanácshoz, mely tegnapi üléséből az összes iratokat áttette a törvényszékhez, mely D a n c s i k o t rendőri közeg bántalmazásáért vonja kérdőre.

— **A szerelem vak.** Temesvárról írják lapunknak: Az itteni magyar szintársulat két női tagja, G i r é t h Károlyné és S z i l á g y i Mariska tegnapelőtt rövid sétát téve a Skudier-ligetben, egyszerre észrevették, hogy az egyik padon egy elegánsan öltözött nő üvegcset ránt el ruhája zsebéből és annak tartalmát felhajtvá, eszméletlenül a földre bukik. Mikor odasiettek, látták, hogy a nő ajkát hab lepte el s arca elkékült. Kezében egy cédulát tartott, melyre ez volt írva: „Isten veled, szép világ, becsülettel nem lehet megélni.“ A két színésznő hírül adta az esetet a rendőrségnek, amely az öngyilkos nőt a kórházba szállította. Itt megállapították, hogy az illetőt K r a u s z Jozefinnek hívják, 24 éves, foglalkozás nélküli kasszirónő. A mérge, melyet megivott, erős morphiúmoladt. Mikor az eset híre elterjedt a városban, egy vak ember jelent meg a kórházban, a ki izgatott hangon kért bebocsátást a beteghez. Kivánságát ugyan nem lehetett teljesíteni, de annyit megtudtak, hogy az életunt leány a vaknak, ki egy éjjeli mulatóhelyen zongorajászó, kedvese volt. Utóbbi időben a vak féltékenykedni kezdett s a fölötti keservében akarta magát a leány elémészteni. Csak másnap eresztették be a vakot kedveséhez és ekkor igen megható jelenet játszódott le közöttük. A világtalan szent fogadást tett, hogy ha a leány fölépül, azonnal nejevé teszi.

— **Pályázatok.** Szatmárvármegye Fehérgyarmat és Szinérváralja székhelyeken állatorvosi állások december 5-ig. — A szegedi kir. közjegyzői kamara területéhez tartozó hódási kir. közjegyzőségnél közjegyzői állásra december 8-ig. — A szegedi kir. közjegyzői kamaránál közjegyzői állásra december 8-ig. — A soproni kir. országos fegyintézetnél tanítói állásra december 13-ig. — A lugosi kir. pénzügyigazgatóság területéhez tartozó hogsáni kir. adóhivatalnál III. oszt. ellenőri állásra 2 hét alatt.

— **Bojda Imre helybeli törekvő lakatosmesternek** lapunk mai számában olvasható hirdetésére e helyen is figyelmeztetjük olvasóinkat.

— **Falu-helyen nincs ennél jobb szer!** Sidzina, u. p. Jordanow (Galicia). Legjobb hatásuk van Brant Richard gyógyszerész svájci-labdacsainak (egy dobozzal 70 kr. a patikában) kiváltképen a szorulás ellen, mert meg van az a jó tulajdonságuk, hogy nem csupán biztos a hatásuk, de legkisebb tájfalmat (hasfájást) nem okoznak, a mi a morison-labdacsok után megtörténik. Nagyon jót tesznek a svájci labdacskok a gyermekek betegségeiben is, mihelyt valamelyik gyermekem rosszul lett, rögtön 2 vagy 3 labdacskot vett s a betegség mindjárt elmaradt. Wiatr Lajos, néptanító. Mindig vigyázni kell, hogy csak is a Brandt Richard gyógyszerész valódi svájci labdacskait, a fehér keresztrel vörös mezőben, s ne a hamisítványok valamelyikét kapjuk meg. — Főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapesten, Király-u. 12.

H y m e n.

ifj. Urbányi Béla, Arad szab. kir. város főpénztári ellenőre, ma déli 12 órakor vezeti oltárhoz a temesvári róm. kath. székesegyházban özv. H á m o r y Ilona urnő bájos és kedves leányát, Ilonka urhölgyet. Násznagyok lesznek: a vőlegény részéről V e r z á r Márton és neje szül: V e r t á n Viola, a menyasszony részéről pedig H e i n r i c h Sándor, az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár vezérigazgatója. Vőfélyek ifj. U r b á n y i János és D á n i e l Dezső lesznek. Az esküvőre Aradról számosan rándulnak át Temesvárra.

Grünvald Armin kereskedő f. hó 22-én vezeti oltárhoz Budapesten B r u s t Jakab kedves leányát, Matild kisasszonyt.

Gyászrovat.

Zorics János lovag, nyug. csász. és kir. vezérőrnagy hült tetemait tegnap délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra fényes katonai díszszel a nagy-körtüti Nyáry-féle házból. A végtisztességen óriási közönség jelent

meg. Ott volt a csász. és kir. 33-ik gyalogezred teljes tisztikara és katonai hivatalnokai Kallivoda József tábornokkal, az ezredből a zászlóval két dísz-zászlóalj a zenekarral Csikós Alajos ezredes vezénylete mellett, a honvédtisztikar Butyka Ádám őrnagygal. A megye küldöttségét Szathmáry Gyula alispán, a városét Institoris Kálmán főjegyző vezette. Megjelentek nagy számban a gyászoló rokonok. A gyászszertartást két gör. szerb lelkész végezte. Az elhunyt főtiszt koporsóját tábornoki csák, kard és öt igen díszes koszorú ékesítette. A gyászkosci előtt négy temetési szolga vezette a megboldogult fekete lepellel letakart kedvenc lovát, egy szolga pedig pim-bárony vánkosen vitte az elhunyt tábornok érmeit: a Lipót-rendet, a hadi ékitménnyel díszített katonai érdemkeresztet, a hadi émet és a tisztí szolgálati jelvényt. A katonaság a temetőig kísérte a koporsót s ott sortuzet adott. Nyugodjék békében!

Egyletek, Társulatok.

— Az aradi „Maros evezős“ egylet tegnapra hirdetett közgyűlése folyó hó 26-ára halasztatott, mivel a tagok nem jelentek meg kellő számban. Közgyűlés helyett választmányi ülés volt, melyen Bánhidy Antal báró alapító, Boros Iván és Szilárd Győző működő, Rónay János és Skáll József pedig pártoló tagokul egyhangulag felvételtek.

Mulatságok.

— Kárpitosok bálja. Az aradi kárpitos-segédék jótékony asztaltársasága f. hó 27-én Nagy Lajos vendéglőjének nagytermében Katalin-bálat rendez. A rendezőség mindent el fog követni a mulatság sikereért.

Színház.

A színház műsora:

November 20. (Vasárnap) Délután Suhancz, operette; este Tót leány, népszínmű.
November 21. (Hétfő) Nagymama, színmű.
November 22. (Kedd) Jólát, Csiky vígjátéka.
November 23. (Szerda) A dragonyosok, operette
November 24. (Csütörtök) Daniseffek.
November 25. (Péntek) Pajkos diákok, operette; Leánycsel a Bolondok estélye (előszőr.)
November 26. (Szombat) Leánycsel, Bolondok estélye. Parasztecsület.
November 27. (Vasárnap) Délután Náni, népszínmű; este Ripp van Winkle, operette.

Csiky-ünnep a színházban.

— November 19. —

A színház tegnap este egészen megtelt, mi ünnepi diszeloadásoknál nagy ritkaság. A közönség azonban — úgy látszik — ez alkalommal kegyeletes adóját vélte leróni az elhunyt költő iránt, kit magának nevezhetett nemcsak mint drámairót, de mint édes gyermekét is. Szalóban nagy és intelligens közönség töltötte meg a színháznak utolsó zugát is, mely hallani akarta a koszorus költő magasan szárnyaló remek alkotását, s mely egyben áldozni is akart nagy fia emlékének.

Az előadást megelőzőleg az alkalomra megerősített katonazenekar játszotta el a „Rákóczy nyitányt“, Hulka Odön karnagy vezetése alatt. A preczizen eljátszott nyitány rászolgált a közönség tapsaira. Rövid szünet után Somló Sándor szavalta el a közönség zajos tetszése mellett Pékry Károlynak, lapunk dolgozótlársának, „Csiky Gergely emlékezete“ című alkalmi ódáját.

Majd ügyesen rendezett előképekben gyönyörködött a közönség. A csoportozatok Csiky Gergely színműveinek alakjaiból voltak összeállítva, s a következőleg oszoltak meg. Elöl balra a Proletárokból Mosolygó (Vedress) és Szedervány Kamilla (Szabóné), jobbra ugyane színműből Darvas (Viola) s Irén (Márkus I.) Előbbi mellett Mukányi (Szepesi) Kozák Manó (Sz. Németh). Más oldalt Buborékokból Solmay (Sziklai). Az „Ellenállhatatlan“ t Bónis képviselte. Ezek háta megett a „Vasember“ alakjai: Bárdy (Csatár), Andor (Hoske), Edith (Zách J.) voltak elrejtve. Ez a csoportozat volt az, mit a közönség közül vajmi kevesen láttak s csodáljuk, hogy a különben izléses és intelligens rendező, ki élő képekkel már nem egyszer

brillirozott, erre nem ügyelt. Spartacus gladiátorai, Góth, Pethes és Gergely a közepen térdeltek, az előtérben a haldokló Lentulus Buriatus (Rózsa) mellett. Csoma Bálint leányával (Hajdu) a Czifra nyomoruság főalakját személyesítte. Képvisele volt még Janusz, Stomfa család is.

E közben Csiky Gergely mellszobra jött fel a sülyedőn, s körötte a hét legbájosabb muzsa, Haraszthy Hermin, Arányi Bella, Margó Zelma, Tárnoki Gizi, Bátorly Ilona, Follinuszú és Takács Jolán térdelt költői redőzetű görög ruhában, fölül pedig a nemtő, (Kézdy Juliska) megkoszoruzta a szobrot. A függőnyt a közönség zajos tapsai közben háromszor húzták föl.

Az előadásról keveset írhatunk. Színre került a szerző első, koszoruzott vígjátéka, a „Jóslat“, melyet ügyes rendezés, jó ensemble, s hosszú felvonás közök jellemeznek találóan.

A szereplők mindegyike az est sikerén fáradozott Somló (Helios) és Haraszthy Hermin (Olympia) egyaránt megérdemelték a felvonások végén felhangzó meleg tapsokat. Nem maradt azonban egy cseppet sem hátul Vedress (Dioskuros), s Rózsa (Adrastos) sem. Előbbi kifogástalanul alakított, míg utóbbi jellemző maszkjával hatott, s felvonásról-felvonásra jobban belemelegedett farszató szerepébe. — Megtapsolták mindkettőjüket. — Talán elsősorban kellett volna emlitenünk két szereplőt, Sziklalyt (Nausieles), s Czirók Rózsát (Harpia), kik bár néha-néha egy kevéssé túlzottak — állandó derűtségben tartották a házat. A második felvonásban nyílt színen tapsra ragadták a közönséget. Pompás alak volt Sz. Németh (Sosios). Bájos jelenség volt Kézdy J. (Herminione), Márkus Ilka (Erycia); kedves volt Tárnoki Gizi (Lerina) blazirt, mint kellett, Arányi Bella (Phryne). Ügyes játékkal, szép megjelenésükkel emelték az összejátékot Góth, Pethes, Bónis és Szepesi. Altalában sok ily tele házat kívánunk az igazgatóságnak, és sok ily jó előadást a közönségnek, de ez utóbbi rövidebb felvonásokot kér. (Hr.)

— Színházi hírek. Ma vasárnap két előadás leend. Színre kerül d. u. félárakkal a „Suhancz“ nagy operette, este 7 órakor rendezés árakkal „A tót leány“ eredeti népszínmű dalokkal és tánczcal. — A jövő hét műsora: Hétfő: „Nagymama.“ Kedd: „Jólát“ Szerda: „Dragonyosok.“ Csütörtök: „Daniseffek.“ Péntek: „Pajkos diákok.“ — „Leánycsel.“ „Bolondok estélye.“ (Itt előszőr.) Szombat: „Leánycsel“, „Bolondok estélye“, „Parasztecsület.“ Vasárnap d. u. „Náni“ este „Ripp.“

— „Két szerelem.“ Csiky Gergelynek, nagy nevű drámairók halálának évfordulója alkalmából adták a „Két szerelem“ című tragoediáját, mely utolsó, pályadíjazott darabja, s mely a nemzeti színházban óriási sikert aratott. Egyik fővárosi lap a következőket írja az előadásról:

Ma mutatták be a nemzeti színházban a múlt évben elhalt Csiky Gergely posthumus színművét, mely száz aranyat nyert az akadémia tavalyi pályázatán. A közönség az elhunyt iránt való kegyeletes érzéssel jött a színházba; ez meglátszott azon a nagy figyelemmel, melylyel nézte az előadást és azon a rendkívül zajos tapson, melyben a darab két főszereplőjét részesítette. Olyan taps volt, minőt rég nem hallottunk a nemzeti színházban. A darab meséje, mely nem tagadja meg zenialis mesterét, röviden a következő: A dráma Kassán játszik, a kuruczvilág idejében. Minden rend fel van forgatva, polgárháboru dul a városban. Katholikusok és protestánsok állanak ellenségképpen egymással szemben s hol az egyik, hol a másik párt uralkodik, a szerint, amint a német hadak, vagy Tököli emberei foglalják el a várost. E háborúság szolgál háttérül a kettős szerelmi tragédiának. Két nő — Judit, a kuruczok főemberének gyámleánya és Teréz, a labancz pártvezér leánya — egy férfit szeret lobogó lánggal: Donáth Miklóst, a ki Wittenbergában tanul, mig otthon veszedelem fenyeget mindeneket. Judit jegyese neki, Teréz birja szerelmét, a kettő küzdelme önmagával és szerelmével: tárgya a darabnak. Judit pártja az erősebb s azzal fenyegeti Terézt, hogy

vérpadra huroczoltatja az apját, ha le nem mond szerelmeséről és férjhez nem megy máshoz. Teréz megteszi a kívánságát és felesége lesz Gál Sándornak, ki már három ízben is megkérte a kezét, de a szive Miklós után sajog. Judit eléri célját, mert Miklós megjövén és értesülvén Teréz hűtlenségéről, őt veszi nőül. Teréz boldogtalan, de Judit kétségbe van esve, mert gyöttri a féltékenység, hogy férje még mindig a másikat szereti. A mitől fél, bizonyossá válik, mikor találkozáván Terézzel, megtudja a valót, megtudja, hogy Judit milyen szerepet játszott Teréz hűtlenségében. Meg akarta szöktetni Terézt, a kit az övének mond. Judit törrel ront gyűlöletes ellenfelére, hogy Miklós azért se legyen, ha az övé nem lehet. Miklós kicsavarja kezéből a tört, őt sebz meg vele és Terézzel elrohan. Elfogják és bíróság elé állítják, mely ellenségeiből alakult. A vádló Judit, a ki azonban nem férjét, hanem csabítóját, Terézt vádolja. A bíróság halálra itéli Miklóst, minek következtében Judit csaknem esztét veszti, — hiszen szereti Miklóst. Megvesztegeti a porkolábot, úgy szerzi vissza férjének a szabadságot. Könyörög Miklósnak, hogy szökjék vele s legyen boldog vele. De Miklós erről hallani sem akar. De mikor pártja ismét felülkerekedik s meghallja, hogy Teréz apját és férjét megölték, rögtön kész elmenni újra szabaddá lett kedveséhez. Ezt Judit el nem viselheti, tört márt Miklós szívébe, aztán magát szurja le: Teréz ne legyen boldog, ha ő boldogtalan. Ezzel végződik a darab. A kritika egyhangu elismeréssel ír az előadó művészekről, midőn így nyilatkozik: A két nő szerepét Márkus Emilia és Fáty Szeréna játszották, nagy buzgalommal, valósággal versengve a dráma sikeréért. A közönség nyílt színen és az egyes felvonások után sokszor, hosszantartón és zajosan tapsolta őket. A kritika nem kíván hozzászólni a mai előadáshoz, sem a közönség lelkesedéséhez, sem a színészek buzgalomához, csak konstataálja a premiére eseményeit és kegyelettel az elhunyt szerző emléke iránt teszi le a tollat. Reméljük, hogy az aradi színház igazgatósága legközelebb színre hozza e tragoediát, mely elé nagy várakozással néz a közönség.

Művészet.

Czeccilia-ünnep.

A Krispin-teremben ma délután 5 órakor folyik le az általunk már jelzett, nagyérdemű Czeccilia-ünnepély, melynek tiszta jövődelme az aradi zenede javára fordítatik. Ismételve megemlítjük, hogy az ülőhelyek ára 1 frt, állóhelyeké 60 kr s hogy jegyek Krispin József zeneműkereskedésében válthatók. A közönség figyelmét melegen felhívjuk az érdekes koncertre, melynek teljes műsora itt következik:

1. sz. Beethoven 18-ik mű 3-ik szám: vonós négyes. Előadják: Budits M., Budits A., Robitschek S. és Nitsch A. urak.
2. sz. Weber C. M. Aria a „Büvös vadász“ dalműből. Énekl: Nitsch Adolfné urnő, (szongorán kíséri: Nitsch Adolf ur.)
3. sz. Goltermann S. Románcz E-mol. Gordonkán előadja: Zimmer János ur, zenedei növendék, (szongorán kíséri: Nitsch A. ur.)
4. sz. a) Franz R. dal „Das macht das Dunkelgrüne Laub.“
a) Seiffert E. dal „Wie schnell zerronnen.“
c) Nitsch A. dal „Waldlied“ (Claves A.) Énekl: Nitsch Adolfné urnő, (szongorán kíséri: Nitsch Adolf ur.)
5. sz. Vieuxtemps II-ik hangverseny fis-mol. Hegedűn előadja: Budits Mátyás ur, (szongorán kíséri: Nitsch Adolf ur.)

— A polg. leányiskola hangversenye. Egyik multkori számunkban említett tettünk arról a szép tervről, hogy a szegény tanulók segélyezésére rendelt Rotter-féle alapítvány gyarapítására az aradi polgári leányiskola deczember 4-én hangversenyt rendez. Most arról értesülünk, hogy a koncertben a megboldogult Rotter János volt növendékei közül a következő urhölgyek vesznek részt: Kővár Mártha, Robitschek Margit, Csik Irén, Toncs Aranka, Rónay Dezidera, Hász Mariska és Péterffy Sarolta.

VEGYESEK.

— Kiadatlan Heine-levelek a királyné birtokában. A magyar királyné becses irodalmi hagyatékban van birtokában. Ez Heine-nak tizenegy terjedelmes és remekül megírott levele, melyet a nagy német lírikus egy

benső barátjához, Weill Sándor íróhoz intézett. Weil, a ki agg napjait Párisban éli, egy nála járt francia hírlapírónak most elmondta, hogy a nagy német költőnek ezzel a becses irodalmi hagyatékával Rudolf trónörökös tisztelete meg, körülbelül két hónappal ennek halála előtt. A trónörökös tudva, hogy Heine kedvenc költője anyjának, a leveleket a királynának ajándékozta.

— A modern Éva. A prágai rendőrség Ausztria egész területéről kiutasította Rother Berta orfeum-énekesnőt, a ki kényelmetlenül találván magára nézve az erény szűk ösvényét, arra a szélesebb utra tért át, melyen az efajta hölgyecskék elegáns fogatokban szoktak járni. Rother Berta azonban nem akar belenyugodni azon rendeletbe, mely az osztrák paradicsomból kitiltja s egy bécsi ügyvédet bizott meg, hogy a rendeletet vonassa vissza. Az orfeumszépség azt hozza fel, hogy neki „birtoka” van Ausztriában, mely igazi kis paradicsom s hogy egy bécsi szinpadhoz akar szerződni, melynek ő lesz az Évája. Kérdés, hogy ilyen meggyőző érvek előtt meg fog-e hajolni az osztrák rendőrség lángpallosu anyja s visszaereszti-e ezt a modern Évát paradicsomába?

— Frt., kr.—kr., fl. Az új pénz az állami hivatalok minden ágában sok változtatást igényel, első sorban rengeteg halom nyomtatványt kell használatlaná. A pénzügyminiszteriumban már most átalakítják a számvéviségi lajstromokat, s a régi „frt”, „kr” betűk szerepét cserélnék. A félvállról nézett „kr” előkelőbb rangba jut, képviselvén a „koronát”, míg a „fl”, mely mostanáig sok magyar irástudónál is a forintot képviselte, a krajczárnál is csekélyebb értékű „fillér” nevében jelenik meg a rovatokon. Sokka! nagyobb változásokon megy keresztül az állampénztár. Úgy látszik a bankok nem állottak oly nagy becsben a pénzügyminiszterium szemében, mint a koronák. Ezt igazolja legalább az, hogy az egész központi állampénztárt páncozteremmel alakítják át. A kőemlék s több mint egy méter széles falra belülről három ujjnyi széles vaslemezeket raknak, nemkülönben a padozatos és a terem fölepét is vasburokkal látják el. A ajtókra villamos készülékeket alkalmaznak, úgy hogy kinyitáskor az ajtók mindegyike két csengettyűt hoz működésbe. Az egyik csengettyűt a kapust szólítja, a másik a baka őrség kommandóit értesíti a veszélyről. Így az ország új pénze elég biztos helyen gyűl garmadába, s ha még hozzátesszük, hogy a kincstárt ezentúl nem 10, hanem 20 emberből álló várta őrzi, — nyugodtan alhatnak az állam adófizető polgárai.

— Elsülyedt magyar hajó. Fiumében az Adria-társaság Stefánia nevű gőzöse Martenek Gyula kapitány vezénylete alatt Molfetta közelében az Arrigo nevű osztrák gőzessel összeütközött s öt perc alatt elsülyedt. A katasztrófa színhelyén a tenger ötven méter mély. Az elsülyedt hajó parancsnoka és 14 legénye az Arrigora menekült, öt legényt állítólag a vízből mentettek ki. Molfetta Olaszország adriai partján van Baritól nem messze. Az Arrigo egy raguzai társaság gőzöse, 263 tonnás és a trieszti kikötőhöz tartozik. — Fiuméből e hó 14-én indult el végyes rakományal Bariba. Az összeütközésnél a Stefánia gőzösnök a baloldalát zúzta be. A szerencsétlenül járt hajó másodkapitányát Paicurichot, egy gépészt és három matrózt, köztük egy Török Emil nevűt, nem sikerült a habok közül kimenteni. A Stefánia Messzinából jött Fiume felé, mikor a katasztrófa bekövetkezett.

— Rövid hírek. Rimaszombaton Hubai László székelyi földbirtokos e hó 6-án a Thuránszky-féle erdőben Szepesi Pál bévárti lakost véletlenül agyonlőtte. A tettes önként jelentkezett a bíróságnál. — Lajosmizsén Mallár Éva 17 éves leányt egy disznó úgy összamarczangolta, hogy veszélyes sebei gyógyítása végett kórházba kellett vinni. — Debreczenben a Nyulas-csárda közelében Geröczy János féltékenység következtében meg akarta ölni Buray Józsefet s négy-szer lőtt rá revolverével, de nem találta. Geröczyt elfogták.

CSARNOK

Jegyseknek.

I.

*Bárha hideg légyen észszava, mégis csak e' világit;
Bár nem fénylik a szív, ő melegt egyedül;
Szív és ész egyesülve legyen majd hűfrigyetekben:
S fénylő nap melegt életetek folyamán!*

II.

*Ott, hol két ház tárgyal az ország sorsa ügyében,
Összhang lesz egyedül az, mi közüdvre vezet;
És most éppen ilyen lesz majd a te élted ezentúl,
Válaszd jelszavadul: összhang mindenelőtt!*

Mérő Károly.

A fülbevalók.

— Friedmann Alfréd. —

Szegény, egészen szegény leány volt. Igaz, hogy jobb napokat is élt, de a szerencse mind jobban elhagyta a házat, melyből származott.

Révedezve bolyongott utcáhosszat, a lovasutak éktelenül dübörögtek a sineken, az örökös csengés-bongás, sipolás idegessé tette.

Egyszerű, fekete ruhát hordott, s a mi olyan jól állt neki, ő maga csinálta magának.

Munkát keresett. Atyja meghalt. A rossz tizlet kergette a halálba, nem biztos, hogy természetesen halállal mult-e ki. Anyja betegeskedett, minden pénzüket elfogyott.

Elárusító akart lenni. De senkinek se kellett, kinevették: Hisz nincsenek vevőink! És csüggedten ment tovább.

Aztán tudott is valamit, jó nevelésben részesült. És még se lehetett munkát kapnia. Istenem, milyen nehéz a becsületes embernek megélni.

Az új, hatalmas Bazár előtt megállott.

„Mért ne volna szegény ember fiának ebben a roppant házban helye?”

Elhatározottan lépett be.

Mi minden nem volt összehalmozva ezek mögött a fényes, nagy üvegtáblák mögött!

Egész tolongás támadt. Kocsik dörögtek és hintók robogtak. Elegáns vevők szálltak ki és be, belül pedig a fényes és remek üzletben örökös forgalom, sürgés-forgás, beszéd, nevetés jelezte a forrongó, nyüzsgő életet.

Szendén és félénken lépett be, a hatalmas, diszruhás portás ajtót nyitott előtte is és az ár magával ragadta az üzlet belsejébe.

Elébe siettek és megkérdezték, hogy mit kíván?

Megijedt, de csakhamar magához tért, látván, hogy majd minden belépő szolgálatára külön elárusító áll. Azt hitte, hogy előbb majd körülnéz. Tudta, hogy nem helykeresőnek, hanem vásárlónak tekintik.

Figyelme kiterjedt az emberekre és az áruk halmazára egyaránt.

Az elárusítók többnyire nők voltak, de akadt egy-két csinos fiatal ember is, s a kik a hölgyeknek szolgálták ki szokatlan előzékenységgel és eleganciával.

A férfivevők mohó pillantásokat váltottak a csinos elárusítóknak, udvarias szavak kíséretében. A kasszánál sokszor várniok kellett vevőnek és elárusítóknak egyaránt, tehát egész beszélgetés, bizalmas c. evégés fejlődött közöttük.

Majd anyák jöttek gyermekeikkel és babákat kerestek, új módiakat és szépeket.

Ami a város népes és főbb utcáin látni való volt, az mind összehalmozódott egy földél alatt.

Lágy szőnyegekkel borított lépcsők vezettek az emeleti bolhelyiségekbe. Felöltők, ruhák, főnnebb ékszeresek intettek feléje, mosolyogva, inceskedve. A karcsu elárusítóknak bizalmas mosolylyal siettek a vevő elé. Mind feketébe voltak öltözve, egyszerűen csak óralánczuk himbálózott.

Mindegyiknek volt órája.

Mindezt irigység nélkül nézte, de mégis azzal a kellemetlen érzettel, hogy ezeknek az embereknek jobb dolguk van.

Egy urat látott, aki mindenütt ott volt, s ki minden előkelő vevőt előzékenyen fogadott és többeket kalauzolt is. Sejtette, hogy ez a főnök.

Odament hozzá. Meghajolt és elpirult. Aztán előadta, hogy állást keresne.

— Allást? mondta a főnök félhangosan — nem veszi észre, hogy több elárusítóunk van, mint vevőnk?

Es midőn a szegény gyermek félénken nézett körül és már-már távozni készült, — még hozzá tette:

— Ezek. Ezekből alig élhetünk meg, még mind kevés. Sajnálom.

Alig vette észre, hogy egy fiatal ember régóta nézi, figyelni már. A könnyek szemébe toltak, keze megbénult, nem is tudta őket letörölni, úgy ment vedves szemekkel, lassan vonakodva.

Egyszerre csak kiáltások hallatszottak. Össze-vissza futkostak. Hozzá is oda siettek:

— Egy pár gyémánt fülbevaló hiányzik!

— Az előbb még itt volt!

— Kegyed, kisasszony, feltűnően sokat járt itt az állványok körül.

Nem értette. Mit akarnak tőle?

Csakugyan kifordítják zsebeit, egy zseb-kendőt és egy erszényt találtak nála. Az erszényben csak egy zálogczédula és egy négy krajczáros volt. Mit akart? Vásárolni? Természetesen, hogy ő a tolvaj. Meg van!

Es tetőtől talpig kikutatta egy apró gyerek, alig ért a könyökéig. Ruhájának ránczait elsimitotta és csakugyan... egyik ránczban ott volt a fülbevaló egy darabja, a párja nélkül.

— Rendőr! kiáltottak körülötte és megvető, szánalmas tekintetekkel találkozott.

Szédülni kezdett. Érezte, hogy viszi az áradat, viszik, hurcolják, nem tudta hova, talán börtönbe, rablók, tolvajok, zsványok közé. Nevették, csufolták, sajnálták, szidták, mindenütt csak róla beszéltek.

Börtönbe rakták, néhány hónapig fogva ül. Anyja meghal a szégyentől. Elhagyatva, megbélyegezve, kitesztva áll majd a világban. Borzasztó!

Ekkor egy fiatal ember terem mellette. Ne bántás! Artatlan.

Félőrája figyelem, nem nyult semmihez. A főnökkel állás ügyében beszélt, ruhája ránczába beleakadt a függő, saját szememmel láttam. Jót állok érte. Itt a névjegyem.

*

Egy év mult azóta.

Egy kedves kis otthonban ül a fiatal doktor barátságos lámpa fényénél. A fiatal asszony bölcsőt ringat, melyben egy enni való baba alsóik.

A karosszékekben anyóka ül, a lány anyja és bóbiskol...

Táviratok.

A királyné nevenapja.

Budapest, nov. 19. (Saj. tud. távirata.) Erzsébet királyné mai nevenapja alkalmából a fővárosban több istentisztelet volt. A hivatalos istentisztelet a budai helyőrségi templomban, ahol Vaszary Kolos hercegprimás pontifikált s ahol számos notabilitás volt jelen. A főváros zászlódiszt öltött; nemcsak a középületeken, hanem számos mágnásépületen is nemzeti színű lobogók lengtek.

Elmarad a fáklaszene.

Budapest, november 19. (Saj. tud. táv.) A Bécsben tartózkodó Wekerle miniszterelnök közvetlen köréből Emich Gusztáv táviratot kapott, mely azt mondja, hogy nagy szivességet tennének Wekerlének, ha a tervbe vett fáklaszemenetet elhalasztják. E távirat elképzelhető rökönödést keltett az ováció intézői körében, miután már minden előzetes intézkedés megtörtént a fáklaszemenethez.

A müegyetem és Hieronymi.

Budapest, november 19. (Saját tud. táv.) A müegyetem tanárai és hallgatói gyűlésben lelkesedve elhatározták Hieronymi mérnök-minisztert fölratilag üdvözölni.

A Magyar Állam igazgatásai.

Budapest, novemb. 19. (Saj. tud. táv.) A Magyar Állam felbőszülten igaztja az alsó papságot a polgári házasság ellen. Javasol ellene izgatni szöszéken, egyletekben legdurvább módon, szinte arra törekedve, hogy az országot gyűlölség lángjába borítsa.

A kolera.

Budapest, november 19. (Saját tud. táv.) Tegnap a fővárosban 7 megbetegedés és két halálozás fordult elő kolerában.

Az új miniszterium Bécsben.

Bécs, novemb. 19. (Saj. tud. távirata.) A kormányelnök es tagjai ma tettkle ő Felsege kezébe a hivatalos esküjüket és megtörtént bemutatásuk. Pompás diszmagyarban vonultak fel délelőtt tíz órakor a Burgba a miniszterek, kiket a sorfalat képező közönség zajosan megéljenezett. A király előtt Fejérváry a Lipótrend nagykeresztjével jelent meg, melyet tegnap kapott ő Felsegetől. Wekerle esküjéhez Fejérváry olvasta fel az eskümintát; Hieronymi és Tisza Lajos gróf esküjéhez az eskümintát Tarkovich államtitkár olvasta föl. Ezután Wekerle bemutatta a királynak a miniszteriumot. A király hosszabb cercltet tartott. Végül a király külön kihallgatáson fogadta a két új minisztert, Tiszát és Hieronymit. A kormány ma Fejérváry kivételével Budapestre érkezett.

Szoczialisták szövetkezése.

Berlin, november 19. (Saját tud. táv.) A szocialista kongresszus éjjeli ülésében majdnem egyhangulag elfogadta a brykott, szövetkezeti ügy stb. ily kérdésre vonatkozólag Auer által előterjesztett határozati javaslatot.

Orosz-német kereskedelmi szerződés.

Berlin, november 19. (Saj. tud. távirata.) Schwaloff gróf tegnap nyújtotta át a kormánynak az orosz válaszjegyzéket a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokra vonatkozólag. A jegyzék terjedelmes, kizárólag tárgyilagos hangon tartott okirat.

Loubet győzelme.

Páris, november 19. (Saj. tud. táv.) A középső pártok mai reggeli lapjai örömknek adnak kifejezést a kabinet fényes győzelmén, melyet leginkább Loubet miniszternek a sajtótörvény feletti vitában tanusított erélyes magatartásának tulajdonítanak. Mindamellert reméli az ellenzék sajtó, hogy a miniszterium bukása legközelebb be fog következni.

Panama-heccz.

Páris, nov. 17. (Saját tud. távirata.) A lapok felszólítják Floquet képviselőházi elnököt, igazolja magát azon vád ellenében, hogy 1888. deczember havában háromszázezer frankot erőszakolt ki a Panama-társaságtól választási agitáció céljára.

Közgazdaság.

Aradi gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósításoktól. —

Arad, november 19.

(S. ss) Az e heti gabnaüzlet folytatása volt a mult heti rossz üzletnek. Irányzat

lanyha, az ár gyenge, kereskedőink panaszkodnak. Jobb fordulat hamarosan nem is várható. Tengerit leginkább a szeszgyárosok vásároltak, meglehetősen árák mellett Aradon és Uj-Aradon a most mult héten behozatott és elkeit mintegy

4500 mmaza b u z a 6 frt 50 krtól 6 frt 80 kr-ig.
200 „ r o z s 6 frt 40 krtól 6. frt 50 kr-ig
200 „ á r p a 4 frt 80 krtól 5 frt 10 kr-ig
6000 „ u j - t e n g e r i 3 frt 80 krtól 3 frt 85 kr-ig.

— Az r.-világosi országos vásár, mint hivatalos helyről értesüünk, november hó 26. és 27-ik napjain fog megtartatni.

— Idei gyümölcsstermesünk, mint a hozzáánk érkező hírekéből kitünik, általában gyenge, de azért egyes vidékeken meglehetősen sok alma, körte, szilva és néhol dió is termett. Így Nagy-Halmágyon bőségesen termett mindenféle gyümölcs; diót rövid idő alatt idegen kereskedők körülbelől 800—100 vékát vásároltak össze. Szilvalekvárt egyetlen egy kereskedő 300 métermázsán felül vásárolt össze. Szilvóriumot is sokat készítették s az ára kedvező lévén, a kereslet élénk, a diónak mostani eladási ára vékánként 2—2.50 frt. Az almaforgalom is élénk; leginkább az Alföldre szállítják s igen sok paraszt szekéren viszi.

— A vetések állása és a mezőgazdasági állapot október 29-től november 12-ig a földmivelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint a következő volt; A gazdasági munkálatok többnyire szántásból, szőlők befödéséből, szőlők rigolirozásából, dohánysimítás, csomózás, favágás és trágyakihordásból állanak. A korai és késői őszi vetések csekély kivétellel országszerte kielégítően, helyenkint igen jól állanak; itt-ott annyira buják a gabonaneműek, hogy legeltetik. Férgek tetemes kárt okoznak, különösen a búzában; a repczt a hernyók több helyütt megtámadták s tetemes kárt okoztak benne. Az egerek által okozott károk is jelentékenyek. Takarmányhiányról szórványosan már panaszkodni kezdenek; a legelők néhol még egész jó anyagot szolgáltatnak.

Szeszüzlet.

— November 19. —

Ezen cikknek ára és üzletviszonyai a mult héten nem változtak.
Mai jegyzéseink: Készárd nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai. —
Budapest, nov. 19. d. u. 5 óra.

Gabona	Állás	Irányzat	100 kilogramm frt
Búza	bánsági	szilárd	7.25—7.75
	tiszavidéki	„	7.35—8.05
	pestvidéki	„	7.30—8.—
	fehértmegyei	„	7.30—8.—
	bácskai	„	7.35—8.—
	észak-magyarországi	„	„
Rozs	—	lanyha	6.15—6.40
Árpa	takarmány	lanyha	5.05—5.30
	égetni való	„	5.50—6.—
	sörfőzdei	„	6.30—7.80
Zab	—	szilárd	5.45—5.75
Tengeri	bánsági	lanyha	4.70—4.75
	másnemű	„	4.65—4.70
Káposzta-repcze	—	lanyha	—
Köles	—	lanyha	4.50—4.65
Búza	tavasza	csend.	7.66—7.68
	junius 1892	„	7.56—7.57
Tengeri	máj.-jun. 1892	csend.	—
	szept.-okt. 1891	„	4.87—4.88
Zab	Bpest sz. tavasz	csend.	—
	„ „ „ őszre	„	5.53—5.54
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	csend.	11.80—11.85

Idegemek névsora Aradon.

— November 19. —

Fehér Kereszt szálloda: Eysler Emil gyáros, Bécs.
Vass szálloda: Kugel J. Leo magánzó, Arad.
Nádor szálloda: Erlich Fülöp kereskedő, M.-Csanak.
Schwarz Simon kereskedő, Batonya. Kocz József mérnök, Gurahoncz.
Magyar Korona szálloda: Albrechtovits Gusztáv kereskedőnek, P.-Kondoros. Waga László birtokos, Székudvar. Seizak Ilka szobaleány, Csaba. Sterner N. kereskedő, Székudvar.
Arany Kulcs szálloda: Lövy Ignác kereskedő, Apát.
Dísz Kudoif mézárós, Szakálháza. Lövy József keres-

kedő, Gyulavarsánd. Antalffy János birtokos, Bánhegyes. Steidler N. pinczér, Mezőhegyes. Tesényi Károly ügyvéd, Borosjenő.

Vasuti szálloda: Fogt Ferencz m. kir. távirda építész, Szilvás. Hoffmann Sándor, Temesvár.

KIS LOTTO.

Bécsi:

15, 71, 58, 3, 43.

Temesvári:

73, 54, 69, 16, 31.

Aradvárosi

Évadbérlet
51. szám.

színház.

Havibérlet
19. szám.

Vasárnap, 1892. évi november hó 20-án:

D. u. 3 1/2 óraker, félárakkal:

A S u h a n c z.

Eredeti operette 3 felvonásban. Bayard és Vanderbusch után megzenésítette Konti József.

Kezdeté 3 1/2 óraker.

Este bérletfolyamban:

A t ó t l e á n y.

Eredeti népszimű dalokkal és táncszal, 3 felvonásban. Irta: Almási Tihamér. Zenéjét szerző: Serly Lajos.

Kezdeté 7 óraker.

Holnap hétfőn:

A n a g y m a m a.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyilttér.*

Dr. Fényes Béla

orvostudor,

lakását Andrásstér 14. számu Hermann-palotába helyezte át.

A K O L E R A

járvány alkalmával a

MOHAI

hasánk ezen kitűnő szénsavtartalmu dus savanyvizünket. mely számos előkelő budapesti orvostanár urak által javalva van, mint asztali vizet övszerű a nagyérd. közönségnek a legmelegebben ajánljuk.

A forrásigazgatóság.

Kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben. 881 2-6

Az „Arad és Vidéke“ című hirlap 268. számában „Esküvő“ című ujdonságban az foglaltatik, hogy özv. Borngässer urnó leánya férjhez megy. — Minthogy elhalt Borngässer Adámnak én alólírott vagyok özvegye, e neven pedig más nem létezik, határozottan tiltakozom, hogy bárki is magát Ménesen vagy bárhol Borngässer néven neveztesse, mert Borngässernek özvegye én vagyok és egyedüli neje voltam s így az illető bárki mása, csak felesége nem lehetett.

Özv. Borngässer Adámnó szül. Vizer, Katalin.

NEUMANN M.

842 4-5

férfi-, fiu- és gyermek-ruha nagy raktára

Arad, Andrassy-tér 9. szám (Casino-épület.)

Szabott árak.

Férfi-öltönyök jó gyapju-szövetekből

az őszi és téli idényre . 12.50 frttól 16.50 frtig. felöltők . . . . . 10.— frttól 24.— frtig.
 férfi-öltöny finom gyapju-szövet, kamgarn és che-
 viotból . . . . . 18.— frttól 32.— frtig. fiu öltönyök finom kivi-
 telben jó munkálva . . . 9.— frttól 17.— frtig.
 gyermek-kostümekek . . . 4.— frttól 12.— frtig.

Legnagyobb választék:

férfi- és fiu-kabátokban, mentsikov, mikadó, szövet és szörme-béléssel, valamint
férfi- és fiu-nadrágok 8.50 frttól 12 frtig,
 háló-köntösök, utazó-bundák és köpenyegek kizárólag legjobb minőségben.

Szabott árak.

885-1892 gazd. sz.

889 2-3

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város által 1893-ban szükséges kefekötői cikkeknek szállítása iránt folyó évi november hó 28-án d. e. 10 órakor arlejtést tart.

Kikiáltási-ár árjegyzék szerint.

Bánompénzül leteendő 25 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az arlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arlejtést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arlejtési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az arlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi november 14-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Csak 3 forint

a legszebb és legcélszerűbb

karácsonyi ajándék.
(Emlék az elhunytakról.)

A lapitva

1879-ben.

Arczképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Előleg 1 frt. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéknak szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,

jutalomdíjazott műterme Bécs, II. Grosse-Pfargasse 6
726 5-10

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kiváló minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincedjéből. Ára 1 üvegnek 8 és 12 frt.

Ménési aszúbor. Egy 35 centi. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centilit. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörösesfehér és sárga színben. Egy kil 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénynyel. Hat percig ég, 1 drb 60 kr. 12 percig ég, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig ég, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghűlésből eredt rheumás és csúszos fájdalmak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora. mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadottnak és lelkiismeretesen teljesítettn.

759-20*

STERN M. A.

Andrassy-tér 9. szám.

Női confectio nagy raktára:

Esököpenyegek	5 frttól 18 frtig.
Gyermek-köpenyegek	3 frttól 10 frtig.
Kabátok kamgarn és chewiotból atlasz béléssel	8 frttól 20 frtig.
Kepek	12 frttól 25 frtig.
Téli köpenyegek	15 frttól 35 frtig.
Vattázott kabátok	10 frttól 25 frtig.
Pelüche kabátok	22 frttól 40 frtig.

Nagy választék különféle bundákban
a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. 841 5-5

Andrassy-tér 9-ik szám.

A casino-épületben.

Előleges jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni hogy
folyó évi november hó 26-ikán
kefekötő-üzletemet

az ujonnan épült

Neuman-palotába

teszem át, hol mindennemű, legjobb minőségű **keféket** raktáron tartok, melyek az alföldi és délmagyarországi ált. kiállításon kitüntetve lettek.

Ugyszintén mindennemű a **kefekötő** szakmába vágó munkákat elfogadok és azt a legnagyobb meglepedésre elkészítem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

896. 1—*

tisztelettel

Tapolcsányi Gyula.

HAUSZER GUSZTÁV

mint hangszerkészítő egyedüli a maga nemében

ARADON, Hunyady-utca 6 szám alatt.

vállalkozik

vonó, ércz, fa-fuvó és ütőhangszerekben,

ugyszintén minden e szakba vágó cikkek elkészítésére. 840. 5—10

Kitünő hangoló mester fa-fuvó hangszerek részére.

Ocska hangszerek előnyös feltételek mellett **ujakért becseréltetnek.** Javítások **olcsón** és lehető **leggyorsabban** teljesíttetnek.

Raktár mindennemű hangszerekből, **bel- és külföldi hurokból.**

♦ Alapított 1850-ben. ♦

KRISPIN JÓZSEF

zongora raktára

Arad, Deák Ferencz-utca 28. sz., saját házában.

Az 1850. év óta Aradon fennálló zongora-raktáramban nagy választék áll készletben vas-szerkezetű

új és átjatszott zongorákból

a t. cz. vevő közönség rendelkezésére, **300 frt vételártól felfelé,** mely vételári összeg megegyezés szerint

részletfizetéssel

is kiegyenlíthető.

Hogy mily megbízható gyárakból való s mily kitünően készített, tartós hangszerekkel szolgálak, hivatkozom a nagyszámu t. cz. vevőimre, kik a fentjelzett idő óta tölem zongorát vásároltak.

Hangjegyekereskedésem,

671 13—20

ugyszintén a legújabb művekkel ellátott

kölcsönkönyvtáram

(olvasási-díj havonta 80 kr.) **Andrássy-tér, a zárda-épületben** a t. cz. közönség rendelkezésére áll.

Zongora hangolások és javítások úgy helyben mint vidéken a legpontosabban teljesíttetnek.

♦ Alapított 1850-ben. ♦

Zongora-raktár Deák Ferencz-utca 28. szám.

Hangjegy-kereskedés és kölcsönkönyvtár Andrássy-tér.

Minek Kugler?

Itt van Beck!!

(a színház-épületben.)

Czukrászdam

Aradváros elsőrendű és fővárosi színvonalu, legdusabban felszerelt

sütemény- és cukorka-üzlete,

a melyben rendkívül nagy választékban kapható minden egyes cukorka-cikk. legfinomabb csokoládé, déli gyümölcs, szép és jó torták, sütemények stb. feltűnő olcsó árak mellett ellamert jó minőségben.

Nagy raktára bécsi és győri theasüteményeknek, (kilója 1 frt 20 krtól feljebb), továbbá igen szép és izléses bonbonierek, mindenféle befőtt, szultánkenyer. stb. nagy választékban.

A legkülönbözőbb különlegességek és ujdonságok dus raktára. Csemegék, u. m.: boseni déli-gyümölcsök, üdítő, pezsgő lemondó, bonbon stb. Legizlésebb és tegizletesebb színházi cukorkák és selyembonbonok csinos dobozokban. Csomagoként 10, 20 és 30 krért.

A híres köhögés elleni török méz csomagokban, darabja 1 kr.

Kiváló tisztelettel

BECK ALAJOS,

a színház-főbejárata mellett.

A cukrászda a színház előadás utáni nyitva áll.

894. 1—10

„Nincs többé köhögés!”

Mell- és tüdőbaj ellen.

Dr. med. FÁYKISS

Szepesi Kárpáti

növénykivonata.

1 üveg ára haszn. utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr., 1 csomag 20 kr. THEA 1 csomaggal 50 kr., kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használják köhögés, rekedtség, katarus, hökhurut, nátház (influenza) szűk-mellőség, tüdő-gyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf”-hoz címzett gyógyszer-tárában Budapesten, továbbá Török József gyógyszer-tárában, király-utca 12. Aradon: Schäffer Adolf és Rozsnyay Máttyás gyógyszerész uraknál. 827 6—10

Postal megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Kwizda Ferencz János oszt. cs. és k. román kir. udv. szállító Korneuburgban.	Ilajszesz: fejkorpa és kopaszodás ellen. Egy palack 50 kr. Hagymahajkenőcs: hajnövesztőszer. 1 tégely 80 kr.	Vas-Cognac életrendi szer vérszegények és lábadozók számára. 1 palack 1 frt 40 kr.
	Tyukszemtapasz Egy dobozzal 35 kr. és 70 kr.	Csukamájolaj Egy palack 70 kr. és 1 frt 20 kr.
	Tyukszemésszémölcs tinctura. Egy palack 35 kr.	Ferenczpálinka Egy palack 85 kr.
		Utifüvedv a gyermekek köhögése és rekedtsége ellen. 1 palack 35 kr. VII—39—9—10

Naponkénti postal szállítás a főraktár által: Kerületi gyógyszer-tár Korneuburgban, Bécs mellett.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 898 1—8

f. é. december 7-én szerdán

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1892. évi szept. hóban esedékes

iloptárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Arad 1892. november hóban.

Weisz Dávid.

KÁRPITOS ÉS DÍSZITŐ

STEIGERWALD A.

BÜTORGYÁROS ARADON.

BÜTORRAKTÁR:
ANDRÁSSY-TÉR 17. SZÁM.BÜTORGYÁR:
P. VÁLASZTÓ-UTCZA 32. SZ.

892. 1-7.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat
szalon, ebédlő és hálószobákból,
úgyszintén a legizlésteljesebb

kárpitos bútoraimat,
különösen a **minden versenyt kizáró** úgy **hazai,** mint **ame-
rikai dió** és **tölgyfából** készült bútoraimat.

Elfogadok mindennemű megrendelést teljes lakberendezésekre
minden stylum kivitelben
előnyös feltételek és olcsó árak mellett.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. —

Erősítő gyógymód

fatal és öregebb urak részére, kik elgyengült férfior-
ben szenvednek, a legújabb szabadalmazott csász. és
kir. készlettel. Észrevehetően külső ártalmatlan,
kellemes gyógymód inger nélkül. Régi jóhírnevét kiváló
professzorok legmelegebb orvosi ajánlatai. Teljesen fal-
gyógyultak ezrei elismerő levelekben érdeklődés nélkül
ajánlják. Hatódó eredmény postán való küldés titok-
tartás mellett. Tartalom és hogy kitől ered, a csoma-
gon fel nem ismerhető. Cím: Dr. CARL AMTMANN, Wien,
VII., Mariahilferstrasse 70. Röpiratok kívánatra ingyen és
bérmentve. 808 5-10

Megszűnt

minden verseny!

Olcsóbb
mint bármely
végeladás,

873 3-10 de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros

BAZÁRJÁBAN

a színházépületben

(a 13 vértanu-szoborral szemben) hol
mindennemű alkalmi hasznos és célszerű

tárgyakat

bámulatos olcsó árban árusítatnak.

Gyermekjáték nagy választékban.

Események, nézői hírek, nézői, dobány- és színpadok.
Párizsi-árak, u. m. nyakendők, keztyűk, alsó téliingek, harisnyák, kalapok, sarkak.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz kereskedése
Aradon, fő-ut 2. sz. az „arany szarvashoz.”
A városházával szemben.

Van szerencsénk a beálló téli időny alkalmával a n. é. közönség b. figyelmét **most beszerzett friss, kitünő
minőségű árucikkeinkre** felhívni.

Legelső minőségű karaván-narancs, fekete és sárga mandarin, orosz-, susong-, Moning-Pecco virág és **csá-
szárkeverék-thea.** Hamisítatlan **londoni, jamaikai, kuba, ananász és demarra rum.**

Friss bécsi, angol és győri thea-kenyér készlet.

Pezsgő borok legdusabb választékban, kül- és belföldi fajok, továbbá ménesi, magyarádi, tokai
aszú, világi rózsza, malaga, sherri, madeira, muskatlunel, leánka és szalma bor.

Csemege borok, magyar és francia cognac. Legfinomabb liquerók

**Gorgonzola, trapista, gróji, emenvölgyi, kárpáthi, pármái, strachino, imperial,
romadur, reitenau, hagenbergi sajtok** mindig friss készletben.

Prágai és kassai sodar nyersen és főzve, továbbá dus választék mindenféle tengeri halak és halikrákban.

Debreczeni kolbász és paprikás szalonna.

Kitünő **kávé** és **csokoládé** áruk, borsó, lencse, bab, aszalt szilva, méz, lekvár, gomba és tarhonya készlet. Továbbá
francia és magyar mustár legjobb minőségben.

Különlegességek delikateszekben.

Znaimi ugorkák, bozeni kompótok stb. **Gazdasági cikkek** u. m. gépolaj, császárolaj, kocsikenőcs, petroleum, vazelin, borszír,
nyeregszappan, fluid, szivacsok és bőrlakk. **Desinficiálásra alkalmas szerek,** u. m. zöldgálicz, naftalin, carbolsav, klór-
mész, szublimat szappan és karbolpor.

Ásvány-, gyógy- és savanyu vizek.

Arjegyzék bérmentve küldetik.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

A n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánljuk magunkat,

maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK,
Fő-ut 2. sz.

845 4-4

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Kávéház-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az

Andrássy-téren épült Neuman palotában
fényesen berendezett kávéházamat f. hó 19-én megnyitottam.

Mindig a világvárosi mintára készült berendezésnél mindent elkövettem volna arra nézve, hogy a mai kor **legmagasabb igényeinek** is megfeleljék, szabadon minél számosabb látogatásért esedezem.

Midőn főtörekvésem lesz egy **gyors és pontos kiszolgálatról**, valamint a

legjobb minőségű kávéházi italokról,

nemkülönb a legtöbb

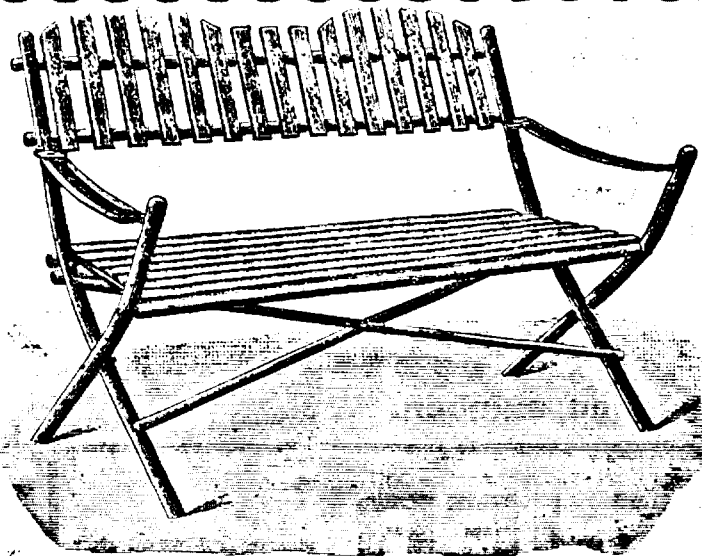
bel- és külföldi lapokról, játszótermekről és a tekeasztalok

legjobb karban való tartásáról gondoskodni és ezáltal a nagyérdemű közönség becses pártfogását kiérdemelni.

Mély tisztelettel

WEYER JÓZSEF,
kávés.

897 1—*

Kertiszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,

tölgy- és bükkfa-parquetták,

306 30—*

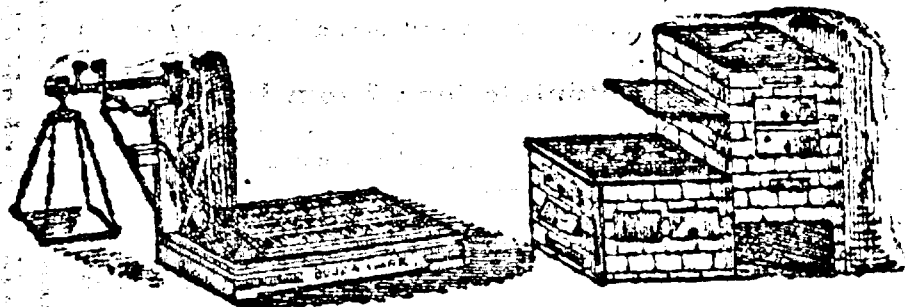
sétabotok

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi egyesült vasutaknak **Andrássy-tér 20 sz. (Arena-épület)** alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések **jelentékenyen leszállított áron** ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

BOJDA IMRE lakatos mester Aradon,

Templom-utca 7. sz. (a m. kir. postahivatal átellenében.)

Van szerencsém a m. t. közönség b. tudomására hozni, hogy egy a mai kor igényeinek megfelelő

épület-, mű- és javító lakatos műhelyt
nyitottam.

Decimal-mérleg, sirkerítés
és takaréktűzhelyek

s a lakatos szakmába vágó

mindennemű munkákat csinos és
izléses kivitelben

jutányosáron,
gyorsan és pontosan a legjobb anyag mellett eszköz-
lők, a t. megrendelők teljes megelégedésére.

1—8

Deutsch Testvérek divatáruháza

Arad, Szabadságtér.

Egy nagy küldemény

uj modellek

női felöltőkben
érkezett.

Olesó szabott árak.

„Legnagyobb választék.”

Deutsch Testvérek divatáruháza

Arad, Szabadságtér.

Bevásárlási raktár: Bécs, Azienda-udvar.

Raktárak: Bécs: Goldschmiedgasse.
• Bauermarkt.

Temesvár: Központi áruház.
• Józsefváros.
• Gyárvaros.

Detta

Lugos.

Fehértemplom.

Borostyán olaj és spiritus-lack minden színben.

MARX és FEJÉR

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványvizkereskedése
templom-utca I. szám, ARADON, a „fehér kutyához”

A közelgő téli idény beálltával van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives figyelmét a következő friss és most
érkezett jó minőségű árucikkekre fölhielni:

Valódi londoni jamaikai, ananasz, kuba és demarara rum. — Legfinomabb orosz susong, karaván, fekete és sárga
mandarin, narancs, Moning, Pecco virág, kaisov, Viktoria és Császár keverék tea.

Friss györi, bécsi és angol thea kenyér.

Különféle, finom szalon-, selyem-, csokolád és karamel cukorkák. — Mindennemű déli gyümölcsök cukrozva és
anélkül. — Friss datolya, mallaga, héjas mandola, mogyoró, brünella, szultán, füzér- és hordó füge.

Kül- és Belföldi pezsgő-borok.

Ménesi, magyarádi, szomorodni, tokai aszu, világosi rózsza, malaga, sherri, madeira, muscatlunel, erdélyi rizling, leánka,
szalma bor, ruszti aszu.

Csemege borok. — Magyar- és francia cognacok. — Különféle igen finom likőrök.

Emenvölgyi, trapista, kárpáthi, gróji, gorgonzola, pármái, strachino, imperiál, romadur, reitenai, hagenbergi, csemege
sajtok. — Kassai, prágai, szebeni sódar nyersen és főve. — Bécsújhelyi biliczi, gothai és frankfurti husneműek.

Debreczeni oldalos abált és paprikás szalona.

Páczolt tengeri halak olajos és sós, ajóké, halikra orosz és elbai, angolna, oroszka, rák, borsó, füstölt és sós
háringek. — Mindennemű fűszer áruk, kitűnő minőségű kávék, csokoládék, friss stokeraiu lencse és borsó, magyar mustár, borsó,
méz, tiszta házi kezelésű szilva íz, uri gomba, tojásos tarhonya. Znaimi ugorka és saláta, francia és magyar mustár, borsó,
gomba, bab és spárga Conserv.

Gazdasági cikkek u. m.: kocsikenőcs, gépolaj, császáróraj, petroleum, Vazelin bőrszir, régszappan, fluid. bőrlak
és szivacsok.

Fertőtlenítő szerekből: klormész, karbonpor, creolin, naftalin, karbolsav, zöldgő

Friss töltésű ásvány-, gyógy- és savanyúvizek.

Rendkívül előnyös árak; a legjobb árú és pontos kiszolgálás.

Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

874. 2-*

hús kivonat.

H. Nestle-féle gyermekliszt. Liebig-féle